

PROGRAM

PROGRAM FÖR UPPFÖLJNING AV KOMMUNALA OCH PRIVATA UTFÖRARE

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2021/1240	2022-02-21	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör
Program	Program för uppföljning av kommunala och privata utförare			

Program för uppföljning av kommunala och privata utförare

Dokumentets syfte

Syftet med programmet är att säkerställa en kvalitativ uppföljning och kontroll av såväl kommunala som privata utförare som bedriver verksamhet på uppdrag av kommunen.

Dokumentet gäller för

Hela kommunen

Bakgrund

Utifrån kommunallagens bestämmelser ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Omfattning och definition

Alla nackabor ska kunna förvänta sig att de tjänster som kommunen tillhandahåller håller en likvärdig kvalitet oavsett om de utförs av de kommunala produktionsverksamheterna eller av en privat utförare. I Nacka kommun omfattar därför programmet för utförare såväl privata som kommunala utförare utifrån kommunens styrprincip om konkurrensneutralitet. Programmet omfattar all verksamhet som kommunen överlåter till privata utförare inom alla verksamhetsområden. Detta innebär även kommunala bolag vilket innebär att kommunen ska tillse att allmänhetens insyn säkerställs i verksamhet som kommunala bolag överlämnar till privata utförare. Programmet omfattar däremot inte sådan verksamhet som regleras genom tillståndsgivning, exempelvis fristående förskolor och skolor.

I Nacka kommun kan privata aktörer bli utförare av en kommunal angelägenhet genom att

- 1) auktoriseras utifrån ett av kommunens olika kundval
- 2) få tilldelningsbeslut utifrån en upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) eller
- 3) direktupphandling enligt lagen om offentlig upphandling.

Kommunens styrdokument anger ramarna för programmet

I Nacka kommun finns styrdokument för att säkerställa att kommunala och privata utförare håller en hög kvalitet och följs upp. Dessa styrdokument utgör ramen för detta program eftersom de innehåller de *mål och riktlinjer* som kommunfullmäktige har inom området. *Hur uppföljning* av utförare ska ske framgår av dokumenten. Samtliga nämnder ansvarar inom sina ansvarsområden för att arbeta i enlighet med vad som anges i nedanstående styrdokument.

- **Mål och budget och kommunens styrmodell**

Nacka kommuns huvudsakliga verktyg för planering och styrning av kommunen och dess verksamheter utgörs av mål och budget som antas årligen av kommunfullmäktige. Där fastställs övergripande mål för kommunen, strategiska mål för nämnderna, skattesats och nivåer på checkar och olika taxor och avgifter samt hur kommunens samlade resurser ska fördelas mellan olika nämnder och verksamheter. Utifrån kommunfullmäktiges beslut om mål och budget beslutar varje nämnd om internbudget. Det är varje nämnds ansvar att säkerställa att all verksamhet bedrivs i enlighet med angivna mål och utifrån kommunens styrmodell samt att det sker en uppföljning inom målområdena.

- **Reglemente för intern kontroll**

Det åligger nämnderna att se till att den interna kontrollen är tillräcklig. I detta ansvar ingår bland annat att säkerställa att upphandling, kundvalssystem, identifiering av nämndspecifika risker, incidentrapportering och efterlevnad av interna regelverk sker i enlighet med reglementet. Nämnderna ska utifrån genomförd riskanalys besluta om en internkontrollplan samt följa upp den interna kontrollen.

- **Reglemente för kundval**

Reglementet definierar de generella auktorisationsvillkor som gäller för kommunens samtliga kundval. Respektive nämnd ansvarar för att auktorisera och genomföra uppföljning i enlighet med de generella och specifika auktorisationsvillkoren. Nämnderna ska för varje kundval anta en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren och verksamheten samt rapportera detta årligen till kommunstyrelsen.

- **Inköspolicy**

Policyn anger inriktning för upphandlingar och inköp i kommunen. Utifrån policyn framgår bland annat att upphandlingar och inköp av varor och tjänster i kommunen ska bidra både till en effektiv verksamhet med hög kvalitet och till en långsiktigt hållbar kommun. I hållbarhetsperspektivet ingår såväl klimatmässig som social och ekonomisk hållbarhet. Av inköspolicyn framgår även att avtalsuppföljning är viktig för att följa upp att de varor, tjänster eller entreprenader som beställts också levereras till kommunen i enlighet med de avtalade villkoren. För att bibehålla kommunens trovärdighet som framtida avtalspartner i kommande upphandlingar måste de krav som ställs i varje upphandling följas upp och dokumenteras.

Allmänhetens insyn och information

Inom kundval

Varje nämnd ska i respektive kundval tillförsäkra att den kan få information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat eller en kommunal utförare. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Informationen ska även utgöra ett underlag för medborgaren att göra ett aktivt val av anordnare.

Av kommunens auktorisationsvillkor framgår att kommunen har rätt till insyn i anordnarens verksamhet för uppföljning och utvärdering. Av auktorisationsvillkoren framgår även att anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför samt rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen samt redovisa åtgärdsplaner kopplade härtill.

Inom upphandlande tjänster

När kommunen sluter avtal ska leverantörer genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över. Kommunen ska i avtalet med den privata utföraren reglera vilken information som ska lämnas av den privata utföraren. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs.

Särskilt om kommunala utförare

För kommunala utförare gäller offentlighetsprincipen. Det innebär att alla uppgifter som inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen får lämnas ut. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs.